

Q. h. 349 f.

II S
313

M. 1, 256.

M. 1, 256.

L. Th. 1, 125.

~~B. N.~~

~~125.~~

~~Nunbergers Copier.~~

25.
VIRO
CLARISSIMO
SALOM. CONSTANTINO
TITIO

LIBER. ARTIVM MAGISTRO, MEDICINAE
BACCALAVREO

SVMMOS IN ARTE MEDICA HONORES

GRATVLATVR

GODOFREDVS BENEDICTVS
SCHMIEDLEIN

MED. DOCT. ET SOCIETAT. OECONOM. LIPS.
MEMBR. HONORAR.

Inest historia Divisionis Insectorum.

DIE XXVI. MART. A. C. MDCCC LXXXV.

LIPSIÆ

EX OFFICINA KINDELIA.

VIRO
CHARISSIMO
SALOM. CONSTANTINO
TITIO

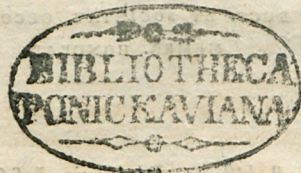
LIBRI. ARTIS. MAGISTRO. MEDICINAE
REPERTORIUM

SVMMOS IN ARTE MEDICA HONORES

ORAVIT

GODFREDO. BENEDICTO
SCHMIDDERIN

PHARMACEVTICAE

DIE XVI. MART. AN. C. MDCCCXXXII.

LIPSIÆ

DE OFFICINA LIBRARII

Vt in omni historia naturali, sic praecipue in Entomologia, illa historiae animalium parte, quae speciatim de Insectis agit, Diuisio poni potest fundamenti loco secundum principia vera scientiae instituta, fundamentum hocce si vacillat, totum tandem ruit aedificium. Sed re accuratius ponderata, non ea ita facilis factu est, vt sibi persuadent qui insecta obiter et vt minima et vilia animalia, ac nonnisi rara et admiranda naturae opera considerant. Nempe vero sufficit ex quibusdam tantummodo characteribus qui ad differentiam generum, specierum et indiuiduorum

rum pertinent, ordines determinare, ita vt nulla habeatur ratio an hi characteres ab ipfis animalium proprietatibus sint defumti, an omni tempore et sub quadam illis competant, ratione, et an, vt breuiter dicam *essentiales* sint *characteres*; Duplicem idcirco finem habent characteres, partim vt insecta *distribuantur*, partim vt *cognoscantur*, hinc oriuntur *characteres distributivi* et *cognitionis* (*Eintheilungs- und Erkennungszeichen*), quorum *priores*, ex ipsa insectorum natura seu forma organorum et partium corporis essentialium sunt defumti, *posteriores* e contrario ab iis deriuantur proprietatibus quae sunt effectus priorum, id circo ab externis deducuntur conditionibus: Eminentes characteres qui omnibus rebus creatis vt et insectis sunt proprii et cum quibus fere similitudinem quandam et dissimilitudinem habent, his *essentiales* seu proprie sic dicti *essentiales characteres*, per quos distinguuntur et plus minusve vniuersales sunt, maximopere hi diuisionem adiuuant et faciliorem distributionem artificialem efficiunt, hinc *Ordines*, *Genera* et *Species* oriuntur, quae nunquam et nullo modo separari possunt, talis diuisio artificialis nominatur *Systema artificiale* (*künstliches System*) quod in locum *systematis naturalis* surrogatur, in quo diuisio fit secundum similitudinem et affinitatem generum et specierum, sed eiusmodi systema adhuc in historia naturali vniuersa, vt et in eius partibus vt Entomologia est, desideratur. Opus autem est in-

fyste-

systemate artificiali conficiendo, vt genera et species ex natura ipsa sint depromta, quamquam in quodam systemate nouo et nostris temporibus noto et recepto contrariam inuenimus methodum. Quanto propius in distribuendis insectis ad essentielles proprietates et ad characteres ex his deriuatos accedamus, tanto melius et perfectius efficietur hocce systema, quod quidem etiam ab artificiali requirimus systemate vt characteres sint naturales; Fundamentum id circo scientiae naturalis insectorum est cognitio subtilis et ratione instituta eorum, et systema examinat insecta secundum proprietates in his admirandas: Sed caueas quaeso, ne systematicam distributionem cum historia naturali insectorum commutes, quia prior varias proprietates horum animalculorum explorare simulque etiam historiam naturalem cognoscere nos docet. Nobis antiquioris aevi historiae naturalis scriptores euoluentibus, occurrit primum **PLINIVS** (*Hist. Nat. Lib. XI. c. I*) princeps inter veteres rerum naturalium scrutatores et descriptores, in quo vestigia diuisionis insectorum detegimus; comprobatur nempè supra dictus **PLINII** locus, vniuersalem iamiam distributionem obseruatam esse ab hoc auctore, quamquam illa sit minus accurata et insufficiens. Post **PLINIVM** recentiores vt **ALDROVANDVS**, **IOHNSTONIVS** et reliqui huius sententiam et methodum sunt secuti, sed haud felici successu. **ANTONIVS VALISNERIVS** suscepit Sae-

culo XVII., insecta in quatuor distribuere ordines, quae diuisio aliis nititur fundamentis et characteribus. Posuit nimirum VALISNERIVS loca natalia et habitationis vt norma classium suarum. *Ordo primus* continet illa insecta omnia, quae in plantis viuunt et nutriuntur, ad *secundum* pertinent *ordinem*, quae in aquis fluidis et stagnantibus commorantur; *tertius Ordo* terrena continet insecta; *quartus* denique, illa quae vitam in aliis degunt animalibus. Sed quis est, qui haud primo intuitu intelligat, hancce diuisionis methodum maximopere esse insufficientem, quia characteres qui fundamentum huius systematis hypothetici faciunt mere accidentales sunt, et qui insuper viam aperiunt maioribus erroribus et involuunt in obscuritates. Post VALISNERIVM exortus est SWAMMERDAMIUS, vir de historia naturali, proeprimis vero entomologia bene meritus et scientissimus rerum indagator, qui de nouo insectorum systemate meditatus est, quod etiam in *Bibliis Naturae*, libro multo labore et diligentia conscripto proposuit. Diuisio eius vniuersalis insectorum ex *quatuor* constans *ordinibus* primo intuitu quidem videtur plana et intellectu facilima, et ab obseruationibus naturae ipsae et experimentis deducta, quia characteres differentiae magis ab idiosyncrasi et natura ipsa istorum animalculorum sunt abducti. *Primus Ordo* continet illa insecta quae nulli metamorphosi sunt obnoxia, et in natura exouo prodeunt,

deunt, dumque viuunt alis carent, *tres sequentes* vero *ordines* varios modos metamorphoseos, qui modos sub nomine *Nympharum* et *Chrysalidum* noti sunt, subeunt et profundamento habentur, quibus omnia illa hexapoda annumerantur, quae post metamorphosin peractam alata fiunt, porro ea quae omnimodam experiuntur metamorphosin omnium suarum corporis partium, et denique illa, quae cutem quidem non deponunt, sed sub nympa formam commutant, vbi excoariatio (Häutung) paulatim absoluitur. Sed si secundum leges naturae et legitimae diuisionis accuratius hanc examinemus distributionis methodum, multi etiam hic iidemque manifesti reperientur errores, quia ordines et genera cum speciebus insectorum exinde turbantur et commiscentur. Celeberrimus vero Anglus IOANNES RAIUS in suo opere quod inscribitur *Methodus Insectorum*, Londini 1710 edito, sequutus quidem est SWAMMERDAMII methodo in diuidendis ordinibus insectorum, nisi quod genera, species et familias omnes ex pedum numero ordinavit et distinxit, quoquidem in constituendis classibus et generibus systematicam et perfectiorem distributionem expressit. Diuisit nempe RAIUS omnem fere innumerabilem insectorum exercitum in *tres ordines* generales, nimirum in *Ametamorphota*, quae nulli abnoxia sunt metamorphosi, in *Metamorphota*, quae naturalem et periodicam subeunt metamorphosin, et tertio in ea quae *simplicem* metamor-

tamorphosin seu euolutionem patiuntur. In hac diuisionis methodo quilibet claram et magis accuratiorem ipsius naturae cognitionem agnoscere potest, simulque expressos essentiales characteres et insectis proprios perpetuosque, hinc Celeberr. *Fabricius* (in Prolegom. System. Entomol.) recte de RATIO iudicat, cum affirmet: *Raius primus descriptiones insectorum composuit distinctiores, at, nullo suffultus systemate &c.* IOANNES AVG. ROESEL AB ROSENHOFF celebris et insignis ille in Germania naturae scrutator et picturae miniatae valde gnarus artifex Norimbergensis, in Tomi Imi Operis entomologici Anno 1746 sub titulo *Monarchische Insectenbelustigungen* Proëmio, nouum ab ipso excogitatum systema distributionis insectorum publicauit, quod plane theoriam et leges metamorphoseos praesupponit. Omnia nimirum insecta in duas diuisit *Classes*, nempe in *terrena* et *aquatica*, de singulis eorum annotauit an metamorphosin subeant nec ne; CLASSIS IMAE *ordo primus* metamorphosi obnoxius, diuisus est in *quatuor familias* secundum numerum erucarum pedum, ab hexapodis vsque ad apodas: EIVSDEM CLASSIS *secundus ordo*, eorum quae nullam patiuntur metamorphosin, subdividitur in *quinque familias* ab hexapodis, decempedis, multipedis et apodis erucis. SECUNDAE CLASSIS *ordo primus* consistit ex *tribus familiis* insectorum aquaticorum, ab hexapodis vsque ad apodas laruas; *ordo secundus* ex *quinque familiis*, quae sine metamorphosi
oriun-

res specierum et familiarum insectorum; fae-
 pissime autem ad distinguendas familias *colore*
 insectorum vsi sunt entomologi, sed hic cum
 maxime sit accidentalis saepiusque inconstans;
 interdum quidem ad specierum differentias
 possit adhiberi, nunquam ad generum chara-
 cteres adhibendus est. Ordines id circo in-
 sectorum ab alis desumpti sequentes sunt: *Alae*
quatuor seu *Quadripennia*, ORDO PRIMVS,
Coleoptera continet triginta genera; SECVN-
 DVS ORDO, *Hemiptera*, duodecim habet ge-
 nera; *Lepidoptera* TERTIVM absoluit ORDI-
 NEM, tribus constans generibus; *Neuroptera*
 QVARTVM faciunt ORDINEM inter qua-
 dripennia, qui septem generibus constat; OR-
 DO QVINTVS et vltimus inter insecta quatuor
 alis praedita quae *Hymenoptera* nominantur,
 decem generibus constans; SEXTVM ORDI-
 NEM LINNAEVS *Diptera* seu *Bipennia* appellat,
 in quo decem genera locum tenent; Vltimus
 omnis systematis insectorum ORDO SEPTIMVS
 nimirum sub nomine *Apterorum* seu absque
 alis et elytris ponitur, respectu generum in-
 tres familias seu partitiones diuiditur, secun-
 dum numerum pedum ab hexapodis vsque ad
 quatuordecim pedum, et multipeda. Negan-
 dum tamen non est LINNAEVM multos adhuc
 errores in systemate suo ipsum obseruasse, et
 perbene quae deficiant in characteribus gene-
 ricis perspexisse, qua propter rarissime et
 summa cum cautione noua genera condidit.
 Successores *Linnaei* omnes, vt celeb. *Godofre-*
du

dus Gallus, (in *Histoire des insectes, qui se trouvent aux environs de Paris*. Paris 1762. 4to Tom. II.) et *Schaefferus* cum *Scopoli* vestigiis eius insititerunt, classes retinuerunt, genera et nomina tantummodo e principio saepius leui mutarunt, auxerunt, quo ipso oritur, confusio maior et specierum determinatio et denominatio difficilior. Nostro nunc aevo IOAN. CHRIST. FABRICIVS, Hist. Nat. Oecon. et Cameral. Prof. P. Ord. Chilony, meritissimus discipulus Celeb. LINNAEI, amicus noster perquam dilectissimus, in *Systemate Entomologiae* 1775. Flensburgi et Lipsiae edito, nouam tentabat viam, characteres et Classium et Generum ex instrumentis cibariis depromens, satis persuasus, eos sane esse sufficientes, constantes, et generibus multae certiores notas praebere, ita vt etiam ob vsum quempraebere praestantiores essent, vel ob numerum et certitudinem characterum, quos afferrent, vel denique ob affinitatem cum characteribus reliquorum animalium a dentibus desumptis: (vid. *Fabricii*, *Genera insect. Chilon.* 1776. in Proleg.) Numerus insectorum in *Systemate Entomologico* ab eo ad quatuor mille extenditur, et adeo mille et quingenti plures inveniuntur quam apud LINNAEVM quae a FABRICIO in centum et octoginta quinque diuisa sunt genera. Sed vt accuratius systematicam celeb. FABRICII dispositionem cognoscamus, eam OCTO ORDINES habere videmus, quorum PRIMVS *Eleuterata* (*Kieffermaeuler*) 215 species

species complectens, est; SECUNDVS ORDO, *Ulonata* (*Helmkiefer*) qui in sex generibus 91 species continet. *Synistata* (*Kieferlippen*) TERTIVM absoluunt ORDINEM: *Agonata* (*Kienlose*) QVARTVM faciunt ORDINEM: QVINTVS ORDO, *Ulogata*, (*Hakenmaeuler*) habet, SEXTVS *Glossata*, (*Zungenmaeuler*) (seu *Lepidoptera Linnaei*) continet ORDO; SEPTIMVS *Fabricii* ORDO, *Ryngota* (*Ruiffelmaeuler*) includit, OCTAVVS denique et vltimus ORDO, *Antliata* (*Schoepfruiffelmaeuler*) sistit, ex hoc schemate systematis *Fabriciani* facile magna cognitio naturae et diligentissimae observationes, auctoris patefiunt et elucent. Sub eodem ferme tempore quo *Fabricius* systema suum entomologicum promulgavit, Viri clarissimi Dom. SCHIEFFERMÜLLERVS et DENISIVS in Austria anno 1776. ediderunt Catalogum Lepidopterorum insectorum in vicinia Vindobonensi (*Systematisches Verzeichnis der Schmetterlinge der Wiener Gegend. Wien 1776. 4to*) qui liber ex vtilissimis in Austria institutis observationibus nouisque Lepidopteris ex laruis natis, originem duxit. Totum opus secundum ordinem et Systema illustr. *Linnaei* conscriptum est, praeterea quod in diuisione Papiilionum simul formae et habitus laruarum rationem habuerunt auctores, totamque lepidopterorum cohortem in nonaginta quinque familias distinxerunt.

Sed

Sed his missis, ad id me conuerto cuius
 causae haec a me sunt scripta; Postulabat
 nempe iucundissima illa amicitia multos per
 annos confirmata, quae mihi intercedit cum
Excellentissimo, Amplissimo et Celeberrimo Patre
Tuo, non solum amico sed et patrono meo
 longe astumatissimo, vt amorem et venera-
 tionem meam erga *Ipsum* declararem, cum
 opportunior nulla se offeri mihi vnquam po-
 tuisset occasio, quam hodie cum Summis in
 Arte medica honoribus condecoraberis. Per
 triennium enim in hac Academia versatum,
 semper *Te* vt probatissimum et imprimis dili-
 gentem atque assiduam, votisque venerandi
Patris, amici mei respondentem iuuenem
 cognouimus, et cum ex Diuina prouidentia
 ipse filio sim destitutus, *Te* semper vt filium
 amaui et ad huc amor. Id circo cepi confi-
 lium hocce schediasma scribendi, *Tibi*que tra-
 dendi, simul humaniter *Te* rogans, vt ne ver-
 ba sed animum quo haec scripserim, in cer-
 tissimum amicitiae pignus accipere velis; In-
 telliges, nullis verbis exprimere possum quan-
 ta afficiar laetitia quum *Te* dignissimum nouo
 hoc splendidissimo ornatum conspiciam hono-
 re. Persuasum *Tibi* itaque habeas, me omnia
 fausta *Tibi* apprecari, vehementerque optare
 vt et in posterum amicitiae *Tuae* velis me or-
 nare. Vale.

Scripti Lipsiae d. xxvi. Mart. A. C.
 cId Idcc Lxxxx.

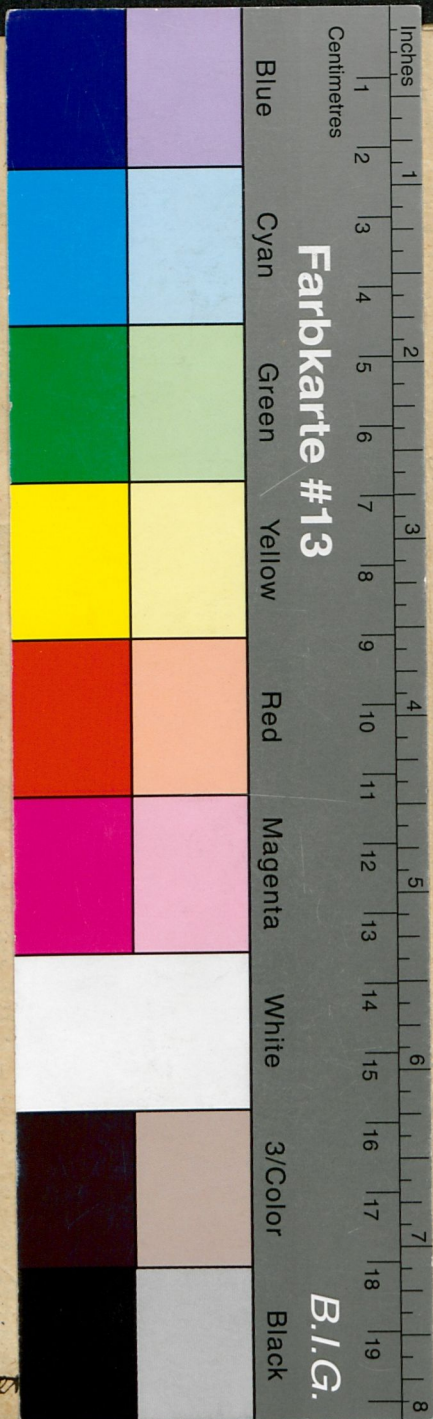

X̄ 231 2034

QK TP 313

910

VIRO
CLARISSIMO
SALOM. CONSTANTINO
TITIO

LIBER. ARTIVM MAGISTRO, MEDICINAE
BACCALAVREO

SVM MOS IN ARTE MEDICA HONORES

GRATVLATVR
GODOFREDVS BENEDICTVS
SCHMIEDLEIN

MED. DOCT. ET SOCIETAT. OECONOM. LIPS.
MEMBR. HONORAR.

Inest historia Divisionis Insectorum.

DIE XXVI. MART. A. C. MDCCC LXXX.

LIPSI AE
EX OFFICINA KINDELIA.

